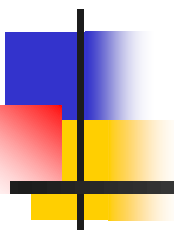

**1. Međunarodna konferencija o učenju za
poduzetništvo,
Zagreb, 2. lipnja 2011.**

**ODGOJ ZA PODUZETNIŠTVO U
PRIMARNOM OBRAZOVANJU**

**Mirjana Posavec, dipl. uč.
Osnovna škola Ivana Rangera, Kamenica
Varaždinska županija**

Suvremena škola

- povećana važnost **komunikacijskih i interpersonalnih vještina**,
- društvo treba **široko obrazovane kadrove** pripremljene za nove promjene,
- stjecanje **novih vještina i kompetencija**,
- jedna od takvih kompetencija jest odgoj i **obrazovanje za poduzetništvo**,
- kao međupredmetna tema pojavljuje u *Nacionalnom okvirnom kurikulumu*

Učeničke zadruge

*(engl. school cooperative,
school co-ops)*

- fleksibilne proizvodne izvannastavne aktivnosti
- dobrovoljno članstvo
- sadržaj rada povezan s prirodnim, ekološkim i etnološkim resursima u kojima škola djeluje.

Zašto zadruga?

- reakcija na unutarnja ograničenja škole poštujući odgojni ideal »živjeti u skladu s prirodom,
- previše knjiškog učenja i verbalizma?
- individualizacijom i induktivnim pristupom koji uključuje praktičan rad - dokolica postaje razvojni resurs ,
- gospodarska funkcija u tzv. školi za život.

Sekcije učeničkih zadruga možemo svrstati u četiri kategorije:

- poljoprivredna proizvodnja,
- izrada uporabnih i ukrasnih predmeta,
- njegovanje rukotvorstva i narodnog umijeća,
- pružanje usluga.

Foto: radovi UZ Korpica, Kamenica

Zahtjevno tržište

- raznolikost proizvoda

Odgoj za poduzetništvo i radni odgoj u primarnom obrazovanju=školske zadruge

- **Radni odgoj i odgoj za poduzetništvo** (*young entrepreneurship*) - važno mjesto u odgojnome procesu i isto tako trebaju zauzeti važno mjesto u teoriji odgoja.

Foto: (žačka-stara autohtona vrećica za novac, rad UZ Žačka, OŠ Tužno)

Učenike zadruge djeluju:

- u osnovnim,
- srednjim školama,
- ustanovama s djecom s posebnim potrebama,
- osnovana je i studentska zadruga na Učiteljskom fakultetu u Zagrebu.

- učenici uz mentorstvo učitelja i uz suradnju vanjskog suradnika stječu, primjenjuju znanje i sposobnosti
- neposredno sudjeluju u pripremi, organizaciji i izvedbi programa (od ideje- do plasmana proizvoda),
- vrednovanju rada te
- raspodjeli eventualne dobiti.

Foto: rad u školskome vrtu, (Mladi vrtlari – sekcija UZ Korpica, Kamenica)

Uloga poduzetničkog obrazovanja u EU i međunarodnoj razini

- Tradicionalno, formalno obrazovanje u Europi nije pogodno za razvoj poduzetništva, no ipak...
- utvrđeno je da je **80% poduzetničkog obrazovanja i osposobljavanja pruženo kroz formalne kanale, kao što su primarna i sekundarna razina školovanja, te putem sveučilišnih studija.**

Obrazovanje za poduzetništvo

- Ima najveći utjecaj u ranoj fazi poduzetničke aktivnosti u bogatim zemljama s povoljnim institucionalnim okvirima.
- Europska unija ističe kako poduzetničke kompetencije treba razvijati već od najranije dobi.

Strategije za promicanje poduzetničkog obrazovanja?

1. **Razvoj poduzetništva u okviru nastavnih planova i programa za škole**

- učenje kroz rad
- doživljavanjem poduzetništva u praksi, putem praktičnih projekata i djelatnosti,
- nužno definirati eksplicitne ciljeve u nastavnim programima.

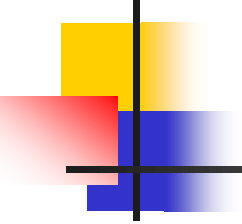

---

2. Mjere za pružanje podrške školama i nastavnicima

- školama treba dati podršku te poticati poduzetničke aktivnosti i programe nastavnika (prije svega, priznavanjem satnice za vođenje učeničke zadruge koja je do sada, u većini škola, svedena na jedan sat tjedno).

-
-
- **institucije** poput Agencije za odgoj i obrazovanje trebaju omogućiti **stručno usavršavanje nastavnika kao i neposredno stručno iskustvo** (suradnja s poslovnim partnerima).
  - Cilj: pružiti sudionicima nužne vještine i kompetencije poduzetništva (npr. poslovno planiranje, administracija, marketing, upravljanje ljudskim resursima, upravljanje projektima...)

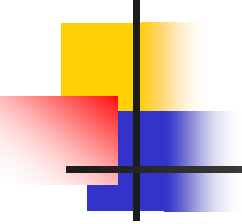

Odgoj za poduzetništvo u primarnom obrazovanju u Republici Hrvatskoj

---

- **Poduzetništvo mladih razvilo se iz učeničkog zadrugarstva** i oblik u kojem učeničke zadruge postoje i djeluju u Nizozemskoj i Velikoj Britaniji, s jedne strane, te put razvoja učeničkog zadrugarstva, s druge.
- **Nedovoljno sustavan rad** na razvoju poduzetništva i poduzetničkih aktivnosti u osnovnim školama u Hrvatskoj.
- **Velike razlike među školama**, kako na razini sadržaja, metoda, pristupa tako i aktivnosti za učenike, a sustavan nedostatak potpore vidljiv ja na razini čitavog obrazovnog sustava.

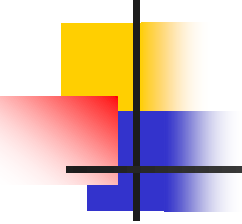
-
-
- U osnovi razvoja poduzetničke kompetencije, kao međupredmetne teme koja se razvija u svim predmetima, jest **razvoj poduzetne osobe osposobljene za uočavanje prilika u kojima svoje ideje mogu pretvoriti u djelatnost ili pothvat u različitim situacijama:** obrazovanju, radu i životu općenito, a nastavnicima je dana sloboda u izboru sadržaja, metoda, pristupa i aktivnosti za učenike.

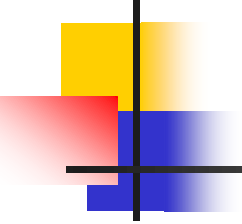
Zaključak

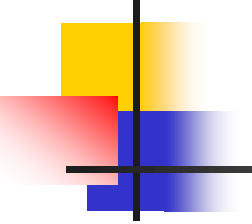

- Važno **razvijati** odgoj i obrazovanje za poduzetništvo od **najranije dobi**.
- U Hrvatskoj, u primarnom obrazovanju, **dobar primjer za razvoj poduzetništva su učeničke zadruge**, no, čini se kako njihov potencijal nije dovoljno iskorišten.

-
-
- Obrazovanje za poduzetništvo - **intencijska aktivnost - kontekst za učenje iskustva** - učenici razvijaju vlastite vrijednosti, pripremaju se za svijet rada i život u građanskom društvu.

-
-
- Europska komisija vjeruje da njihovu korisnost tek treba dokazati na nacionalnim, ali i europskoj razini.
  - Pozornost osobito valja usmjeriti novim članicama i zemljama kandidatima.

Primjer odgoja i obrazovanja za poduzetništvo - **Nizozemska**

- stvaranje posebnog povjerenstva za obrazovanje poduzetništva (od primarnog obrazovanja do sveučilišne razine)
- cilj: promicanje pilot projekata i prikupljanja dobrih primjera koji se mogu lako usvojiti u drugim obrazovnim ustanovama.

Primjer odgoja i obrazovanja za poduzetništvo - **Estonija**

- Polovica svih osnovnih škola ima poduzetničku aktivnost *Junior*, a oko 10% sekundarnih škola koristi mini-tvrtke.
- Ostvarenje programa Junior K-6 uči se kroz igru. Ove lekcije su popularne među djecom i podižu njihovu motivaciju za učenje u školi.
- Neki elementi tog programa uključeni su u nastavni plan i program. Na taj način većina učenika dobije neki uvid u neke oblike poduzetništva.

Primjer odgoja i obrazovanja za poduzetništvo - **Slovenija**

- Poduzetništvo u osnovnim školama odvija se kroz "Program za razvoj poduzetničke kulture i kreativnosti među mladima ", provodi ga Centar za razvoj malog gospodarstva i podržan je od strane različitih Ministarstava.
- 123 osnovne škole (od 450 u Sloveniji) uključene su „poduzetničke krugove“.
- Organiziran je trening za učitelje i vanjske suradnike.